

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Jonas Lundstedt
+46 8 563 085 64
jonas.lundstedt@uka.se

Aktiviteten på campus tillbaka till nivån före pandemin

För att teckna en bild av omställningen till arbete och studier på distans har Universitetskanslersämbetet, UKÄ, med hjälp av mobiltelefondata följt aktiviteten på sju campus mellan januari 2019 och maj 2022. Aktiviteten på campus sjönk kraftigt i mars 2020 som en följd av regeringens rekommendation att undervisning på högskolan skulle ske på distans. Under närmare två års tid har den varit betydligt lägre än före pandemin. Efter att de flesta pandemistriktioner och allmänna råd som syftade till minskad smittspridning togs bort i februari 2022 ökade aktiviteten kraftigt för att i slutet av mars 2022 åter hamna på liknande nivåer som före pandemin.

Coronapandemin har inneburit en kraftigt minskad rörlighet för människor på grund av de restriktioner som införts för att minska smittspridningen. Avrådan från icke nödvändiga resor till andra länder, hemarbete, nedstängningar och begränsningar i antalet deltagare vid sociala sammankomster har fått långtgående konsekvenser för samhällets olika aktörer. Lärosätena fick rekommendationer om undervisning och arbete på distans. De flesta pandemirestriktioner och allmänna råd som syftade till minskad smittspridning togs bort från och med den 9 februari 2022.

Syftet med den här studien är att undersöka studenternas och personalens aktivitet på sju campus före, under och efter coronapandemin. Underlaget består av data om mobiltelefonanvändare till och med den sista veckan i maj 2022 och ger därmed en aktuell bild av aktiviteten på campus som också inkluderar effekten av nyligen avskaffade restriktioner och råd.

UKÄ har av regeringen fått i uppdrag att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet till följd av de beslut och insatser som genomförts med anledning av pandemin. I samband med de tre delrapporteringarna 16 mars 2021, 1 december 2021 och 15 mars 2022 publicerades flera rapporter och analyser.¹ Genom studierna har det framkommit att verksamheten vid landets högskolor i vissa avseenden har varit relativt opåverkad av pandemin. En av de mer dramatiska förändringarna var däremot att de aktiviteter som normalt skedde på lärosätenas campusområden tillfälligt flyttade därifrån i och med omställningen till distansundervisning. Majoriteten av undervisningen skedde på distans, examinationerna var digitala och stora delar av personalen arbetade hemifrån.

¹ <https://www.uka.se/om-oss/var-verksamhet/regeringsuppdrag/coronaviruset-och-hogskolan.html>.

Undersökningen är en uppdatering av tidigare publicerade analyser under 2021 och våren 2022. För en mer detaljerad diskussion om bakgrund och metod, se dessa rapporter.²

Metod och data

Underlaget till studien består av data från Telias tjänst ”Telia Crowd Insights”. Tjänsten innehåller data över mobiltelefoners geografiska position och förflyttning. Uppgifterna är anonymiserade och aggregerade. Telia Crowd Insights har, baserat på mobilnätverksdata, utvecklats för att beskriva besök och uppehåll i ett givet område. Funktioner finns som möjliggör att dels jämföra olika områden med varandra, dels jämföra olika tidsperioder. Analysen av data kan göras i ett webbgränssnitt eller exporteras för vidare analys i andra program. Det mått som vi benämner *aktiviteten* kallas ”visits” (besök) i Telia Crowd Insights.

Data som genereras av Telia Crowd Insights extrapoleras för att representera den del av Sveriges befolkning som antas ha en mobiltelefon (personer under 5 år ingår därför inte). Data beskriver aktiviteten inom ett geografiskt område – närmare bestämt en ruta där minsta område är en ruta på 500 meter × 500 meter – där personer som har befunnit sig inom rutan under minst 20 minuter per dag räknas. Det innebär att personer på genomresa inte ingår.

För den här studien har vi valt ut rutor på sju campus i Sverige (se tabell 1) och undersökt den dagliga aktiviteten inom rutorna för tidsperioden 1 januari 2019 till 29 maj 2022. För att göra diagrammen tydligare summerades den dagliga aktiviteten från måndag till fredag och presenteras per vecka. Två av rutorna täcker in delar av flera campus, där den ena rutan bl.a. täcker Kungl. Tekniska högskolan och Försvarshögskolan, och den andra rutan täcker Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. De geografiska rutorna är fasta och går inte att flytta för att optimalt passa ett campusområde. Därför ingår bara ett fåtal campus i undersökningen. Dessa utvalda områden är de vi bedömer har bäst passning mellan ruta och campusområde.

Tabell 1. Lärosäten och campus som ingår i undersökningen.

Lärosäte	Campus
Örebro universitet	Örebro
Stockholms universitet	Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan och Försvarshögskolan	Stockholm
Karlstads universitet	Karlstad
Sveriges lantbruksuniversitet	Ultuna, Uppsala
Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet	Umeå
Luleå tekniska universitet	Luleå

Resultat

I det här avsnittet beskriver vi mobiltelefonaktiviteten i rutorna före, under och efter pandemin. Det är svårt att veta hur mycket av den låga aktivitetsnivån under pandemin som är fortsatt aktivitet på campus och hur mycket som är ett ”bakgrundsbrus” av annan aktivitet. Rutorna som täcker de sju

² <https://www.uka.se/publikationer--beslut/publikationer--beslut/rapporter/rapporter/2021-05-27-kraftigt-minskad-aktivitet-pa-campus-under-coronapandemin.html>

campusen innehåller mer eller mindre delar av annan verksamhet och bostäder. Därför är minskningen av aktiviteten i lärosätenas olika verksamheter sannolikt något större än vad den här metoden kan påvisa. Under coronapandemin har även antalet registrerade studenter vid de lärosäten som ingår i undersökningen ökat.³ Minskningen av aktiviteten under 2020 och 2021 är därför sannolikt något större än vad som framgår av denna analys, medan ökningen under 2022 sannolikt är något mindre än vad som framgår av denna analys.

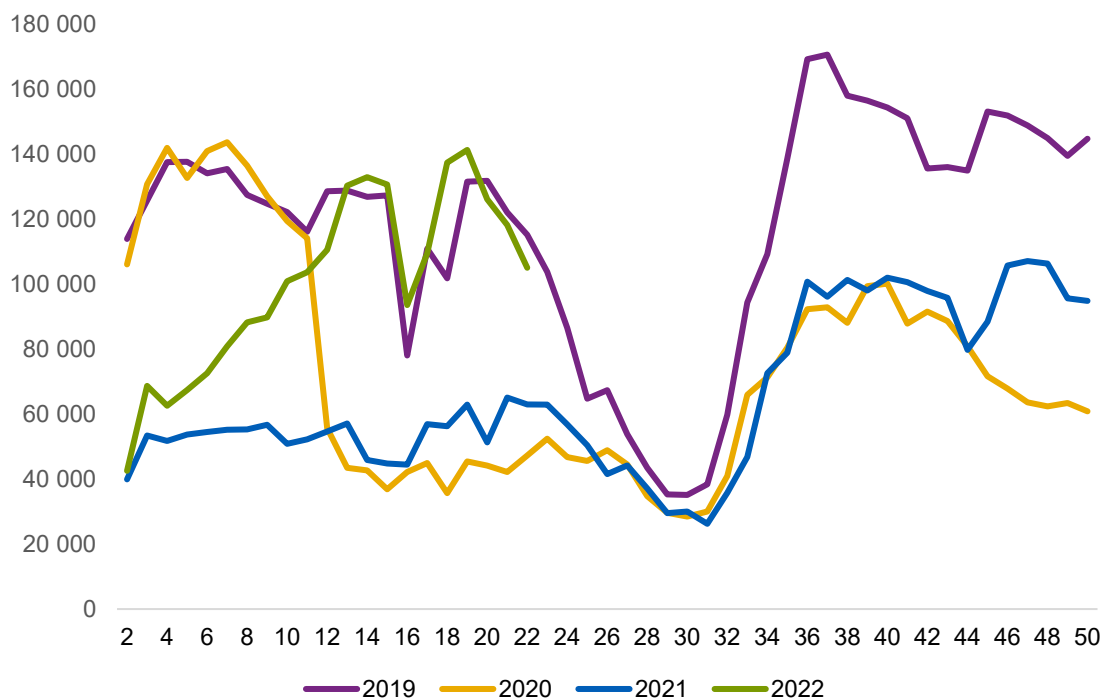
Aktiviteten på campus före, under och efter coronapandemin

För att visa hur stor aktiviteten var på campus under och efter pandemin jämfört med före pandemin redovisar vi den veckovis under 2019, 2020, 2021 och 2022 i samma figur (se figur 1). På y-axeln visas summan av aktiviteten per vecka under måndag till fredag. Året 2019 var året innan pandemin och kan därför betraktas som normalsituationen. De flesta pandemirestriktioner och allmänna råd som syftade till minskad smittspridning togs bort från och med den 9 februari 2022. Notera att påsken, som skapar tydliga nedgångar i aktiviteten, inföll vid olika tidpunkter under de fyra åren.

Som framgår av figuren nedan minskade aktiviteten på campus kraftigt under mars 2020. Fram till den inledande delen av vårterminen 2022 har aktiviteten varit betydligt lägre jämfört med aktiviteten under motsvarande tidsperiod 2019. Under den inledande delen av vårterminen 2022 har aktiviteten sedan ökat snabbt för att i slutet av mars (vecka 13) stabiliseras kring likande nivåer som 2019.

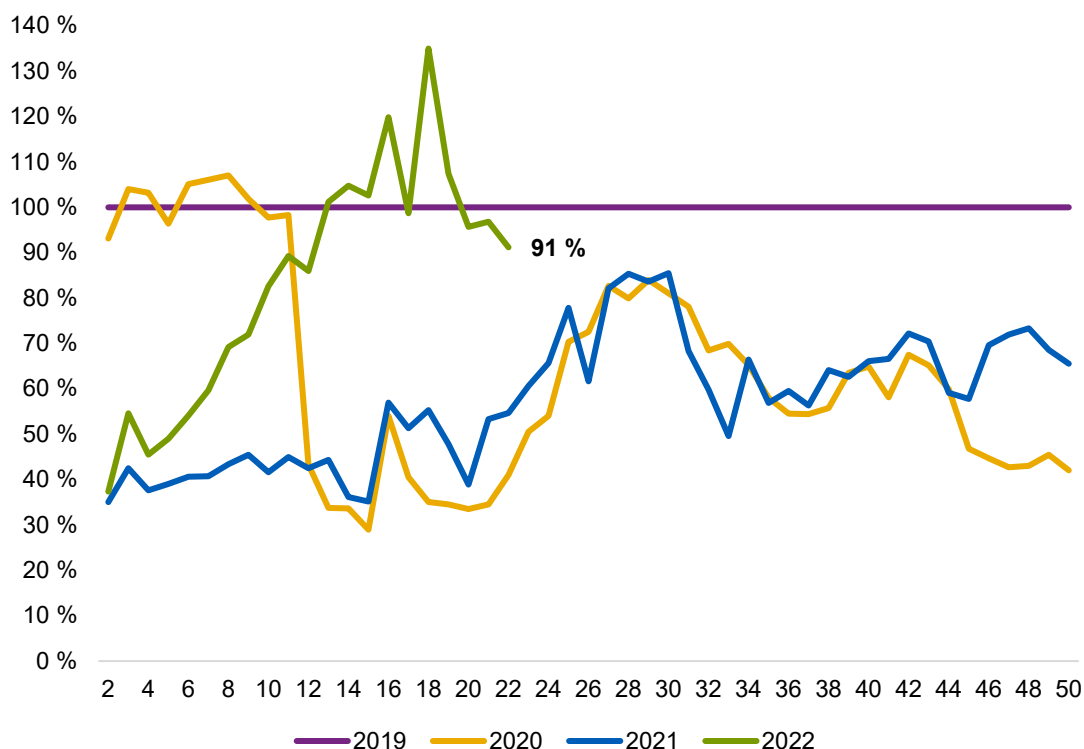
³ <https://www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror/statistik/statistikomrade.html?statq=https://statistik-api.uka.se/api/totals/1>

Figur 1. Aktivitet på de sju campusområdena från den 1 januari 2019 till och med den 29 maj 2022. Måndag till fredag. Redovisat per år och veckovis från vecka 2 till vecka 50.

Figur 2 bygger på samma underlag som Figur 1, men aktiviteten är omräknad till procent av aktiviteten för motsvarande vecka under 2019. Höstterminen 2021 låg den på drygt 60 procent av vad som var normalt före pandemin. Under vårterminen 2022 ökade aktiviteten snabbt, och under flera av de senast uppmätta veckorna har aktiviteten till och med varit något högre än motsvarande aktivitet vecka 2019. I slutet av maj 2022 var aktiviteten 91 procent av den som uppmättes motsvarande vecka 2019.

Figur 2. Aktiviteten på de sju campusområdena jämfört med motsvarande vecka 2019. Måndag till fredag. Redovisat veckovis från vecka 2 till vecka 50.

Diskussion

Coronapandemin har lett till nya frågor och ett ökat behov av att kunna beskriva mer aktuella skeenden. Förändringar har skett mycket snabbt och därför har det blivit viktigare med snabbare statistik. Resultaten från den här studien av aktuell mobiltelefondata visar att lärosätena snabbt ställde om stora delar av verksamheten till hemarbete och distansstudier. Flytten från campus gick mycket fort. Under några dagar i mars 2020 etablerades en ny nivå av aktivitet på de campusområden vi har studerat. Under senare delen av hösten 2021 var aktiviteten något högre än under motsvarande period 2020, men skillnaden var inte stor.

Efter nästan två år av varierande restriktioner togs de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd som syftade till minskad smittspridning bort från och med den 9 februari 2022. I samband med detta ökade aktiviteten på campus kraftigt under den första delen av vårterminen 2022, för att i slutet av mars stabiliseras kring liknande nivåer som 2019. Återgången till campus gick mycket fort, på knappt två månader ökade aktiviteten från 50 procent till 100 procent av den motsvarande aktiviteten före pandemin. Under flera av de senast uppmätta veckorna har aktiviteten till och med något högre än aktiviteten motsvarande vecka 2019. Det tyder på att studenter och anställda i stor utsträckning har gått tillbaka till studier och arbete på campus. UKÄ kommer fortsatt att följa aktiviteten under hösten 2022 för att ge en bild av utvecklingen också på längre sikt.